

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH100037
NAZWA
OBSZARU Torfowiska nad Prosną

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH100037	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Torfowiska nad Prosną

1.4. Data opracowania 2012-04	1.5. Data aktualizacji 2024-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2012-12
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2013-12
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 11 października 2022 r. w spr. soo Torfowiska nad Prosną (PLH100037)

Wyjaśnienia:	Zmniejszenie pow - 11.2019 r.
--------------	-------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
18.1921

Szerokość geograficzna
51.3765

2.2. Powierzchnia [ha]:
93.16

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Nazwa regionu

PL11	Łódzkie
------	---------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
7230			6.45		G	B	C	B	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru	
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość	Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C

					Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1903	Liparis loeselii		p	200	250	i		M	C	C	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze				Motywacja						
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku		Inne kategorie				
					Min	Maks		C R V P	IV	V	A	B	C	D	
P		Carex pulcaris			50	400	i	R			X				

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	84.64
N12	15.36

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037 zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną znajduje się w obszarze mezoregionu Kotlina Grabowska (makroregion: Nizina Południowowielkopolska). Obszar leży w gminie Galewice, powiecie wieruszowskim, przy południowo-zachodniej granicy województwa łódzkiego. Obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны. Zachodnią część obszaru stanowią łąki zalewowe. Najcenniejsze fragmenty znajdują się w południowo-wschodniej i wschodniej części obszaru, gdzie występuje siedlisko 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk oraz stanowiska lipiennika Loesela *Liparis loeselii*. Płaty siedliska 7230 są jednymi z nielicznych w centralnej Polsce, a ich wartość naukowa i edukacyjna jest bardzo duża. W obszarze występuje wiele chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, tj.: kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, listera jajowata *Listera ovata*, kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, kukułka krwista *Dactylorhiza incarnata*, nasięźrał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, jaskier wielki *Ranunculus lingua*, turzycza pchła *Carex pulicaris*.

4.2. Jakość i znaczenie

W obszarze Torfowiska nad Prosną PLH100001 przedmiotami ochrony jest siedlisko 7230, ujęte w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunek 1903 *Liparis loeselii* lipiennik Loesela, ujęty w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

W obszarze siedlisko występuje głównie w postaci dwóch kompleksów torfowiskowych, największy kompleks o powierzchni około 4,8 ha znajduje się południowo-wschodniej części obszaru. Na północ od niego znajduje się drugi kompleks torfowisk alkalicznych złożony z 4 zbliżonej wielkości płatów siedliska. Największy płat ma powierzchnię około 1,3 ha a najmniejszy 0,06 ha. Ogólnie warunki wodne w obrębie siedliska są dobre. W siedlisku występuje rzadki w regionie lipiennik Loesela, a płaty siedliska podlegają dynamicznym zmianom (przede wszystkim na skutek sukcesji). Najlepiej wykształcone płaty z roślinnością charakterystyczną dla siedliska 7230 m.in. kukułką krwistą *Dactylorhiza incarnata*, kukułką szerokolistną *Dactylorhiza majalis*, kruszczykiem błotnym *Epipactis palustris*, lipiennikiem Loesela *Liparis loeselii*, dziewięciornikiem błotnym *Parnassia palustris*, kozłkiem dwupiennym *Valeriana dioica*, turzycą prosowatą *Carex panicea*, turzycą żółtą *Carex flava*, próchniczkiem błotnym *Aulacomium palustre*, jak i wyróżniające się przewagą gatunków charakterystycznych dla roślinności podmokłych łąk i szuwarów właściwych obejmują zarówno niewielkie zagłębienia terenowe jak też mineralne pagórki z wypływającymi wodami podziemnymi w kompleksie południowo-wschodnim. W znacznej części płatów obserwuje się sukcesję w kierunku zarośli wierzbowych *Salicetum pentadro-cinereae* oraz nalot olszy czarnej wskazujący na kształtowanie się fitocenozy olsowych. Drugi kompleks stanowi izolowane torfowisko alkaliczne w sąsiedztwie olsów. W centralnej części dobrze uwodnione z dominującym zbiorowiskiem *Caricetum paniculatae*. 1/3 powierzchni torfowiska zajmuje zespół pałki szerokolistnej przechodzący na obrzeżach (w kierunku rzeki) w zespół nawiązujący do *Caricetum diandrae* z licznymi gatunkami łąkowymi.

Reprezentatywność – B: dobra. Ocenę wyznaczono w oparciu o dane fitosocjologiczne zebrane podczas badań terenowych – płaty siedliska 7230 są w większości typowo wykształcone. Ponadto jest to siedlisko jedne z nielicznych w centralnej Polsce.

Powierzchnia względna – C. Powierzchnia siedliska w obszarze znajduje się w przedziale poniżej – 2% powierzchni siedliska w kraju.

Stan zachowania – B: dobry. Struktura siedliska jest dobrze zachowana, a zachowanie funkcji ma dobre perspektywy. Możliwości odtworzenia łatwe przy prowadzeniu działań ochronnych.

Ocena ogólna – C: znacząca. Wypadkowa ocen stopnia zachowania struktury i funkcji stanowi ogólną ocenę stanu zachowania siedliska w obszarze. Zachowanie płatów ma największe znaczenie w skali lokalnej, w związku z nielicznymi stanowiskami tego siedliska w Polsce centralnej. Stwierdzone zagrożenia mogą negatywnie oddziaływać na utrzymanie siedliska w przyszłości.

Jakość danych – G. Dane o siedlisku zostały zebrane w oparciu o inwentaryzację terenową przeprowadzoną na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych oraz monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037. Ponadto z obszaru pochodzą publikacje naukowe.

1903 *Liparis loeselii* lipiennik Loesela

Stanowisko w obszarze jest obecnie największym stanowiskiem *Liparis loeselii* w środkowej Polsce. Lipiennik Loesela występuje na kilkunastu rozproszonych stanowiskach w południowo-wschodniej części obszaru. Występowanie gatunku jest silnie związane z zasięgiem siedliska 7230. Obszar występowania gatunku stanowi głównie strefa przejścia pomiędzy mineralnymi pagórkami pełniącymi rolę tzw. okien hydrologicznych, a zagłębieniami terenowymi wypełnionymi osadami organicznymi – głównie torfami turzycowo-mszystymi i mszystymi. Roślinność, w obrębie której zlokalizowano gatunek reprezentuje klasę Scheuchzerio-Caricetea nigrae z licznymi elementami roślinności łąkowej. W miejscach silnie uwodnionych liczne elementy roślinności szuwarowej. Stwierdzone oddziaływania i zagrożenia, głównie zaniechanie bądź brak koszenia mogą istotnie wpływać na możliwości zachowania gatunku na stanowisku. Od 2013 r. prowadzony jest na stanowisku Torfowiska nad Prosną monitoring gatunku 1903 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Populacja – C. Wielkość populacji w obszarze znajduje się w przedziale poniżej 2% populacji krajowej. Dane z inwentaryzacji terenowej przeprowadzonej na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych wykazały obecność 240 osobników, w tym 170 generatywnych, 50 wegetatywnych, 20 juwenilnych.

Stan zachowania – C: średni lub zdegradowany. Oparto na ocenie stopnia zachowania cech siedliska gatunku III (elementy średnio zachowane) i łatwe do odtworzenia przy prowadzeniu działań ochronnych.

Izolacja – C. Populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Występują inne rozproszone stanowiska tego gatunku, zarówno w regionie (w centralnej Polsce), jak i w kraju.

Ocena ogólna znacząca – C. Stanowi wypadkową powyższych ocen.

Jakość danych M – dane o przeciętnej jakości, pozyskane na podstawie badań z 2015 r. oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z 2013 r. oraz publikacji naukowych. W PMS w 2021 r. nie stwierdzono obecności gatunku.

Carex pulicaris turzyca pchła

Gatunek podlega ochronie ścisłej. Status w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin z 2014r.: EN – zagrożony.

Status na Polskiej Czerwonej Liście Roślin – EN – zagrożony. W skali Polski środkowej ma kategorię zagrożenia CR – na granicy wymarcia. Gatunek wymieniony w Czerwonej księdze roślin województwa łódzkiego z kategorią zagrożenia CR – krytycznie zagrożony. W obszarze gatunek stwierdzony na powierzchni ok. 0,70 ha torfiastej łąki w południowo-wschodniej części obszaru, gdzie występował w liczbie kilkuset. Kategorię liczebności określono jako V – bardzo rzadkie.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03.03		i
H	K02		i
M	M01.02		b
H	G05.07		i
L	G05		b
L	J02.01		i
L	J02.03		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kucharski L. 2013. Raport dla gatunku na stanowisku 1903 Lipiennik Loesela - Torfowiska nad Prosną - 2013 W: praca zbiorowa Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. GIOŚ2. Stańko R., Horabik D. 2015. Raport z oceny stanu siedlisk: 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk i gatunku 1903 Liparis loeseli przeprowadzonego na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037 w 2015 roku w ramach projektu „Ochrona torfowisk alkalicznych (7230) południowej Polski”, Klub Przyrodników, Świebodzin3. Liszka K. 2021. Raport dla gatunku na stanowisku 1903 Lipiennik Loesela - Torfowiska nad Prosną - 2013 W: praca zbiorowa Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. GIOŚ4. Michalska-Hejduk D., Lesner B., Lesner E. 2022. Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037. EKOLESNER - Emilia Lesner

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	98.88				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Dolina Prosný	*	98.88

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi
Adres:	Polska Traugutta 25 90-113 Łódź
Adres e-mail:	sekretariat@lodz.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 21 listopada 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037 Link: http://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2017/4869/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 26 lipca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska nad Prosną PLH100037 Link: https://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2022/4315/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH100037

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--